

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender
Familie og forbrugerminister Lars Barfoed
Stormgade 2-6
1470 København K

1. marts 2005

Kære Lars Barfoed

Økologisk Landsforening ønsker dig tillykke med udnævnelsen som Familie- og forbrugerminister. Vi ser frem til et godt og frugtbart samarbejde.

Økologisk Landsforening har samlet de økologiske landmænd, virksomheder og forbruger i én forening til fremme af økologi i Danmark. Vi vil gerne anmode om et møde med dig, hvor vi kan give en kort briefing på forbrugerholdninger til økologi, markedssituationen og de udfordringer, som vi står overfor som sektor. Vi vil også gerne drøfte aktuelle sager på området, der lander på dit bord i de kommende uger og måneder.

Hvis din kalender tillader det, må mødet meget gerne foregå hos os i Århus. Vi tilbyder desuden, hvis din tid tillader det, at organisere en halv eller heldags tur, hvor du kan høre, spørge og smage din vej igennem økologiske virksomheder, landbrug og butikker. Det vil give såvel indsigt som overblik.

Vi takker for dine pæne ord i går i Herning angående vores kampagner for økologiske kødprodukter. Vi er også tilfredse med forbrugernes meget positive reaktion på information om såvel dyrevelfærd, som produktioner uden brug af gensplejsning og nitrit.

Lige nu har vi en meget aktuel sag, som optager os. Det er EU-kommissionens forslag om tilladelse til at anvende nitrit i økologiske fødevarer. Vi takker i den forbindelse for den dialog, vi har haft med ministeriets departement og Fødevarestyrelsen i sagen. For en god ordens skyld, vil vi kort opsummere vores holdning til sagen, og de løsningsmuligheder, som Økologisk Landsforening ser.

Forslaget fra EU kommissionen angående tilsætningsstoffer til økologiske fødevarer primært animalske, som netop har været til høring og er varslet at kunne komme til afstemning i Den Stående Komite den 17. – 18. marts 2005. Forslaget indebærer to ting:

1. Det bliver tilladt at tilsætte nitrat og nitrit til økologiske fødevarer
2. Antallet af tilladte tilsætningsstoffer til økologiske fødevarer udvides med 23, heraf er nogle i dag tilladt til vegetabiliske fødevarer men ikke til animalske, jf. danske regler

Begge forhold er en alvorlig trussel for salget af økologiske fødevarer i Danmark og dermed for en markedsdrevet udvikling af økologisk fødevarerproduktion.

Vi beder derfor om, at Danmark stemmer imod forslaget, og at ministeriet arbejder fremadrettet på at gennemføre de nødvendige ændringer i forhold til rådsforordningen, så økologiens troværdighed ikke ofres som led i en harmonisering mellem medlemsstaternes økologiregler.

Økologiske fødevarer er blandt andet karakteriseret ved, at der er meget skrappe begrænsninger på hvilke tilsætningsstoffer, der må anvendes i forarbejdningen. De økologiske produkter er derfor kendt for at være forbrugernes reelle alternativ, hvis de vil undgå tilsætningsstoffer i deres fødevarer.

En harmonisering af medlemsstaternes regelsæt *med de nuværende godkendelsesprocedurer* medfører imidlertid, at listen uundgåeligt vil vokse, som forslaget, der har været sendt i høring også tydeligt illustrerer. De samme forhold gælder i forhold til positivlister for tilladte plantebeskyttelsesmidler og jordforbedringsmidler i økologisk produktion. Også her ser vi en gradvis udvanding af krav til økologi, som medfører en tilsvarende udvanding af forbrugertillid og -interesse.

Foreningen ser på baggrund af ovennævnte forhold meget gerne, at du tager initiativ til at

1. Ændre den nuværende EU regulering således, at positivlisten over tilladte hjælpestoffer ikke udvides, såfremt der ikke er enighed om det i medlemsstaterne.
2. Ændre rådsforordningen, således at vi nationalt kan fastsætte mere restriktive krav ang. tilsætningsstoffer.

I vedlagte bilag er problemstillingerne omkring nitrat og nitrit uddybet samt forslag 2) ovenfor.

Mens vi venter på at få gennemført en ændring af den nuværende regulering vil foreningen gerne foreslå, at Danmark uanset udfaldet af afstemningen i Den Stående Komite i marts fastholder et forbud mod at anvende nitrat og nitrit i den danske produktion af økologiske fødevarer.

Med venlig hilsen

Knud Erik Sørensen
Formand for Økologisk Landsforening

- ./ Bilag I, Behovet for nitrat og nitrit i økologiske fødevarer
Bilag II, Uddybning løsningsforslag 2)

Kopi til
Fødevareudvalget
Landbrugskommissær Mariann Fischer Boel

Behovet for nitrat og nitrit i økologiske fødevarer

Blandt de meget problematiske tilsætningsstoffer, som der er fremlagt i ændringsforslaget er stofferne nitrat og nitrit, som mistænkes for at være kræftfremkaldende. I Danmark har det aldrig været tilladt at anvende nitrat eller nitrit i økologiske fødevarer, og vi har demonstreret, at det er muligt at undvære dem.

Stofferne har tre funktioner:

- Farver kødet
- Giver en smag
- Konserverer kødproduktet primært for at hæmme *Clostridium botulinum*

For så vidt angår de to første funktioner, er det ikke tilladt at tilsætte kunstige farve- og smagsstoffer til økologiske produkter. De pågældende stoffer er dog kategoriseret som konserveringsmidler, så rådsforordningen regulerer ikke dette forhold automatisk. For så vidt angår konservering er vi nødt til ud fra den overordnede profil på økologiske produkter at forholde os til nødvendigheden af stofferne. Der vil være produkter, som det ikke vil være muligt at fremstille økologisk, hvis sektoren skal fastholde sin position i forhold til anvendelsen af tilsætningsstoffer.

For så vidt angår lige netop nitrat og nitrit har den danske fødevarerindustri imidlertid demonstreret, at det er muligt også på de små slagtehusse at styre produktionsprocesserne, så vi kan undgå nitrat og nitrit.

Det handler om at regulere saltindholdet, temperaturen under fremstilling og efterfølgende krav til holdbarhed, herunder hvor lang holdbarhed produktet skal have, og hvilke temperaturkrav, der stilles til opbevaringen, skal det færdige produkt opbevares ved stuetemperatur eller i køleskab (kilde: Susanne Knøchel, KVL). Foreningen vil derfor stille kraftigt spørgsmålstejn ved, rigtigheden af, at stofferne ikke kan undværes i de pågældende lande, der i dag anvender dem. Vi vil hævde, at det er et spørgsmål om traditioner og krav til procesforhold.

Økologisk Landsforening skal på baggrund af ovennævnte forhold bede ministeren om at sikre, at det pågældende forslag, der var sendt i høring, ikke får den konsekvens, at vi fremover kan anvende nitrat og nitrit i forarbejdningen af økologiske kødprodukter, og som minimum i første omgang friholde Danmark

Ændre rådsforordningen, således at vi nationalt kan fastsætte mere restriktive krav ang. tilsætningsstoffer - løsningsforslag 2)

Det foreslås, at der tilføjes en ny artikel vedrørende reglerne i bilag VI i rådets forordning med henvisning til betragtning 24) i Rådets forordning (EF) Nr. 1804/1999.

Tilføjjelsen er parallel til artikel 12 vedrørende reglerne i bilag I B, og betyder, at vi nationalt kan fastsætte mere restriktive regler, for så vidt angår tilsætningsstoffer m.m. Det vil medføre, at vi nationalt kan forbyde, at nitrat og nitrit men også andre tilsætningsstoffer, som vi ikke ønsker anvendt i den danske økologiske fødevareproduktion.

Desværre er denne løsning ikke fuldt dækkende i forhold til behovet for at beskytte økologiens profil og indfri de danske forbrugeres forventninger til produktet, idet importprodukter kan indeholde de forbudte stoffer. Vi forudser imidlertid, at tidshorizonten for at indarbejde en ny artikel er mere overskuelig, og det kan derfor være en løsning, indtil der er gennemført mere langsigtede ændringer ang. forordningen.

Betragtning 24) i Rådets forordning (EF) Nr. 1804/1999:

"de nuværende forskelle mellem medlemsstaterne med hensyn til etableret praksis for økologisk produktion af dyr, gør det påkrævet, at medlemsstaterne får mulighed for at indføre mere restriktive bestemmelser for dyr og animalske produkter, der fremstilles på deres område"

Artikel 12, i rådets forordning 2092/91 .:

" Medlemsstaterne må ikke af grunde, der vedrører produktionsmetoden, mærkningen eller angivelsen af denne produktionsmetode forbyde eller begrænse markedsføringen af de i artikel 1 omhandlede produkter, når disse er i overensstemmelse med bestemmelserne i denne forordning.

Medlemmerne kan imidlertid med hensyn til reglerne i bilag I, del B, om animalsk produktion fastsætte strengere regler for dyr og animalske produkter, der produceres på deres område, forudsat at disse regler er i overensstemmelse med fællesskabslovgivningen og ikke hindrer eller begrænser markedsføringen af andre dyr eller animalske produkter, som opfylder kravene i forordningen.